

NAŠE VOJENSKÉ VĚCI V CIZÍ LITERATUŘE

—a:

Německý posudek o československých manévrech.

Berlínský Militärwochenblatt zabývá se v čísle 16. ze dne 25. října 1930 povšechně letošními našimi závěrečnými cvičeními. Je vždy užitečné znáti cizí posudek o vlastní práci. Poslyšme tedy německý hlas.

Anonymní pisatel konstatuje především s jistou dávkou závisti, že celá československá armáda, t. j. 12 pěších divisí, 10 hraničářských praporů, 3 jezdecké a 2 horské brigády, mohla ukončiti svou roční práci v divisních manévrech, kdežto přý německé říšské vojsko z důvodů finančních musilo se spokojiti jen rámcovým cvičením, při kterém ve skutečnosti toliko 1 pěší a 1 jezdecká divise mohly vystupovati s plnými početními stavy.

V dalším poukazuje, že jako v minulých letech i letos bylo utvořeno šest časově i prostorově nesouvisících manévrových skupin, v kterých proti sobě stály vždy dvě pěší divise. U dvou skupin byla vždy jedna divise zesílena jezdeckou brigádou, u jedné skupiny obě strany měly přiděleny jezdeckou brigádu,* kdežto u dvou skupin byla ještě postavena horská brigáda.

Veškeré jednotky vystupovaly v plné síle, takže nebylo třeba obtěžovati fantasií různými předpoklady. Doplněním aktivního mužstva záložníky (až do 50%) byly početní stavy přivedeny na výši pro cvičení plně postačující, byť i ne válečnou.

Rozčlenění zúčastněných útvarů bylo — s menšími úchylkami u jednotlivých skupin — toto:

*) Poznámka redakce: Ponecháváme i s některými omyly původní práce.

Pěší divise. 2 pěší brigády po 2 plucích, 1 lehký dělostřelecký pluk o 3 oddílech, 1 hrubý střelecký pluk o 2 oddílech, 1 horský dělostřelecký oddíl; 1 zvědný oddíl o 1 eskadroně a čtět obrněných aut, 1 prapor ženijní o 2 rotách, 1 spojovací rota, zásobovací útvary.

Jezdecká brigáda. 2—3 jezdecké pluky, každý pluk o 2 eskadronách, o 1 kulometné eskadroně, četa obrněných aut a 1 rota cyklistů, přidělený hraničářský prapor o 2 pěších, 1 cyklistické a 1 kulometné rotě, 1 oddíl lehkého dělostřelctva, 1 eskadrona technická.

Horská brigáda. 2 horské pluky o 3 praporech, při čemž každý prapor tvoří samostatný útvar s vlastní spojovací četou a technickou četou; 1 horský oddíl o 3 bateriích, 1 horská eskadrona, 1 horská ženijní rota, 1 horská spojovací rota, zásobovací útvary.

Pokud některá divise byla sloučena s jezdeckou nebo horskou brigádou ve zvláštní „skupinu“, byla bohatě opatřena 1 automobilisovaným dělostřeleckým plukem, 1 polotěžkým dělostřeleckým plukem, 1 těžkým kanonovým, houfnicovým nebo mozdňovým plukem, 1 oddílem protiletadlového dělostřelctva, 1 četou balonovou, 1 letkou zvědnou, 2 pozorovacími a 1 stíhací letkou, 3—4 motorovými soupravami (částečně automobilisovanými), 1—2 rotami obrněných vozidel.

Situace se vyvíjela skoro výhradně na křídle armády a jejich taktická idea se opakovala: ochrana boku na jedné a bočný útok na druhé straně. Německý pozorovatel tu vytýká jakousi chudobu fantasmie, která přechází takřka již do schematu, naopak však zdůrazňuje, že vhodnou volbou terénu byli velitelé stran při taktickém provádění svých rozhodnutí přece jen postaveni před těžké úlohy. Jasně kladenými úkoly nebyla ve většině situací rozhodnutí sama velitelům stran přespříliš ztížena. Naproti tomu čas, v kterém bylo nutno rozhodnutí přeměnit v rozkazy, byl vyměřen tak krátce jako ve válce.

Bohatě a moderně vybavené útvary kladly vysoké požadavky na rozkazovací techniku, zvláště když zásobování potravinami a střelivem bylo prováděno způsobem válečným.

Vedení bylo podle francouzských zásad. Vždyť československý generální štáb byl vycvičen francouzskou vojenskou misí a částečně i prošel francouzskou vojenskou akademií.

Od vojska byla požadována značná námaha. Jednotlivé situace trvaly 3—4 dny, pochody do nástupových prostorů byly poměrně dlouhé a vojska měla mimo to za sebou již dle trvajících cvičení v pluku a brigádě. Ústroj mužstva byl válečný, a přičte-li se k tomu ještě, že polovice mužstva byli povoláni záložníci, nutno uznati, že provedení bylo zcela zase jako ve válce.

Bohaté vypravení útvarů, použití všech moderních útočných zbraní i obranných prostředků vyžadovalo rozsáhlého rozhodčího aparátu s velkým množstvím osob. Československá armáda však má poměrně třikrát tak silný důstojnický sbor jako říšská obrana, takže potřeba rozhodčích mohla být obstarána bez obtíží.

Služba rozhodčích byla organizována takto: Veškerá rozhodčí služba byla řízena přidělenými vrchními rozhodčími pro všechny zbraně a zásobování. Vrchní rozhodčí modrý, vrchní rozhodčí červený. U každé vyšší jednotky (pěší divise, jezdecké a horské brigády) byl zařazen vrchní rozhodčí, jemuž podléhal taktický a technický štáb. Na př. u jedné divise bylo asi 30 důstojníků jako taktických a asi 20 důstojníků jako technických rozhodčích.

Zvláštní, promyšlené organizace vyžadovala rozhodčí služba u letectva. Zde šlo nejen o to, dozírat na letiště, vyzvédět úkoly a hlásit je ředitelství, nýbrž musila být sledována i činnost ve vzduchu, přezkoušeno provedení přezvědných letů, rozhodováno o vzdušných bojích, oceňována opatření a úspěch anebo neúspěch pozemní obrany, posouzeny účinky leteckých útoků na vojsko i bombardování objektů, zkrátka letecká rozhodčí služba musila být zcela samostatnou, rozsáhlou organizací. Povšechně byla asi taková: 11 ředitelství rozhodčí služby

byl zařaden vrchní rozhodčí letectva, kterému podléhali vrchní rozhodčí modrý a červený. Tito rozhodčí stran měli své podřízené orgány na letištích, kteří se při důležitých podnicích zúčastnili letů, a podřízené orgány v terénu a u pozemní obrany. Dobře připravená spojovací síť umožňovala souhru této organizace, nikterak jednoduchou.

Celkem vzbudily československé manévry dojem, že armáda právě 10 let trvající učinila značný krok kupředu jak ve vybudování své organizace, tak i v zdokonalení výcviku. V armádě, která se nerušeně může věnovati věcné práci, musí se dostaviti úspěch.

Tím končí německý pozorovatel. Jeho líčení je věcné, nestranné a netají se uznáním. Posudek o tom, zda jeho poznatky odpovídají skutečnosti, přenecháváme vlastní zkušenosti našich čtenářů.

ZPRÁVY

Z VĚDECKÉHO ÚSTAVU VOJENSKÉHO

Kč:

Výsledek jubilejní soutěže.

Jubilejní soutěž, která byla rozepsána ústavem ve Vojenských rozhledech roč. IX. (1928), čís. 4, str. 207 a další, byla po vykonání četných recensí zaslanych prací, — některé práce byly recensovány i třikrát — právě skončena a ceny jednotlivým pracím přirčeny.

Největší pozornost našeho důstojnictva byla při této soutěži věnována otázce o horské válce, o níž pracovalo 10 autorů (jedna práce je dílem dvou autorů) a zasláno bylo celkem 9 obsažných prací, kdežto téma „Úkoly žcnijních praporů, strojního a mostního praporu v poli za p.o.h.y.b.né války a téma „Noční boj“ byly obeslány jen několika pracemi, a to první dvěma a druhé třemi. Celkem sešlo se tedy všech prací 14.

Práce byly jury sestaveny podle počtu dosažených jednotek, byla stanovena nejnižší a nevyšší mez počtu bodů a ceny byly rozděleny takto:

První cena 5000 Kč, kterou na tuto soutěž věnoval p. kapitán v záloze Vladimír Hřebík, dělostřeleckého pluku 301, známý již příznivec ústavu a podporovatel jeho snah o rozvoj odborné vojenské literatury, byla přidělena práci s heslem „Hore zdar“, již společně vypracovali pplk. Emil Kryštof, velitel 4. horského praporu v Lipt. Sv. Mikuláši a pplk. gšt. Jaroslav Svoboda, velitel II./18. polního praporu v Tachově.

Druhá cena v částce 3000 Kč byla přirčena:

1. práci na téma „Horská válka“, zadané pod heslem „25 222“, jejímž autorem je mjr. gšt. Ladislav Preminger, MNO, francouzská mise;
2. práci „Noční boj“ s heslem „16. únor 1929“ generálu Emilu V. Linhartovi, veliteli učiliště pro pěší vojsko v Milovicích;
3. práci s heslem „Florián 13“, která pojednávala o „Úkolech ženijních praporů“. Autorem jejím je kpt. Jiří Souhřada, přidělený učilišti pro pěší vojsko v Milovicích.

Mimo to **odměněny byly** částkou 3.000 Kč ještě tři práce o horské válce, jichž autory jsou:

1. pplk. gšt. Libor Vítěz, býv. učitel Vál. školy, nyní pěší pluk 42 v Terezíně;
2. generál Josef Hulík, velitel 10. pěší brigády v Písku;
3. ppl. Hynek Kulík, pěší pluk 13 v Šumperku.